

ROČNÍK 6 - ČÍSLO 17

VYŠLO V ZÁŘÍ 2013

POCHOD PO STOPÁCH 22. VÝSADKOVÉ BRIGÁDY I. ročník pochodu plukovníka Františka Mansfelda

V sobotu 29. 6. 2013, v předvečer Dne ozbrojených sil, se zrodila nová tradice pro bývalé příslušníky 22. výsadkové brigády (VÚ 8280), pro příslušníky klubů výsadkových veteránů jak v ČR tak i na SR a také pro širokou veřejnost, která se k tomuto odkazu stále hlásí. Uskutečnil se I. ročník Pochodu po stopách 22. výsadkové brigády věnovaný vzpomínce na jejího prvního prostějovského velitele plukovníka Františka Mansfelda. Akce se uskutečnila v okolí výcvikové základny Hamry, posvěcené potem tisíců výsadkových

veteránů a která slouží prostějovským výsadkářům dodnes.

Akci uspořádalo občanské sdružení Červené barety zastoupené pplk. v.v. Ing. Jindřichem Starým jun. a kpt. v.v. Mgr. Michalem Muchou. Záštitu nad tímto projektem převzala 601. skupina speciálních sil a spoluorganizátorem pochodu byl Klub výsadkových veteránů Prostějov.

Smyslem akce je uctění všech vojáků a také jejich velitelů, kteří prošli náročnou službou u 22. výsadkové brigády. Pochod je organizován pro bývalé příslušníky prostějovského výsadkového útvaru, pro výsadkové veterány z České a Slovenské republiky, pro příslušníky Klubů vojenské historie i pro příslušníky Armády České republiky. A rovněž pro širokou veřejnost. Prostě pro všechny ty, kteří chtějí udělat něco pro své zdraví, ale také chtějí vzdát hold všem výsadkářům, kteří se zapsali nesmazatelným písmem do povědomí nás všech. Snahou organizátorů pokračovat v organizování dalších ročníků těchto pochodů, které by nesly jména těch, kteří tomuto elitnímu útvaru v chronologické posloupnosti v posádce Prostějov veleli.

Pochod byl asi největší akcí, kterou výsadkoví veteráni dosud organizovali, jak co do počtu účastníků, tak i fyzické náročnosti. Více než 700 účastníků se vydalo na

pochod členitou zalesněnou krajinou po dvou trasách dlouhých 30 km (do 55 let), a 12,5 km (nad 55 let).

Před startem byli účastníkům pochodu představeni přítomní velitelé VÚ 8280 a pochod odstartovala vdova po plk. Františku Mansfeldovi.

Kromě červených byly vidět i zelené barety, veteráni i aktivně sloužící výsadkáři všech věkových kategorií, dokonce rodiny s dětmi. Nejstaršímu účastníkovi bylo 83 let, nejmladší holčičce 8. Z našeho klubu se akce účastnilo 9 kolegů.

Obě trasy pochodu byly vyznačeny barevnými fábory, takže nikdo nemohl zabloudit. Na každé trase byly dva kontrolní body, na kterých se vydával balíček s občerstvením. Byla zabezpečena mobilní zdravotnická služba, která projížděla přístupné úseky. Navíc organizátoři pochodu projížděli obě trasy na kolech, připraveni poskytnout komukoliv nezbytnou pomoc.

Pochod nebyl limitován časem, ale fyzickou kondicí každého účastníka. Smyslem pochodu bylo *účastnit se, dojít do cíle a zvítězit sami nad sebou*. V cíli, kromě občerstvení, byl každý účastník dekorován pamětní medailí s jmenovacím dekretem, vydanou k této příležitosti se jmenovacím dekretem.

Z historie je známo, že žádná nová myšlenka se neprosazuje snadno. O tom se přesvědčili sami autoři projektu. Kromě některých

pochybností museli překonat řadu překážek, získat spolupracovníky, sponzory a vyřešit spoustu materiálních, organizačních a věcných problémů. Nejedná se o jednorázovou akci, ale o projekt plánovaný na desetiletí. O starostech a pochybnostech vědí jen oni sami. Rozhodující je ale výsledek.

Díky promyšlené prezentaci na webových stránkách vyvolala akce obrovský zájem. Původní limit 600 se zvýšil až na 700 účastníků. Zvládnout takovou masu je organizačně vysoce náročné. Organizátoři při tom zúročili také zkušenosti získané při výročních „setkáních veteránů“. Navíc se i pořadatelé tentokrát rekrutovali výhradně z řad KVV Prostějov a jejich rodinných příslušníků. Podařilo se jim vytvořit příjemné, pohodové a přátelské prostředí. V předvečer pochodu si účastníci měli co povídat dlouho do noci. Vše proběhlo organizovaně, bez rušivých událostí, a není divu, že jsme se těžko loučili. S vřelými díky organizátorům jsme se těšili na shledanou příští rok.

Atmosféra celé akce potvrdila, že ti, kteří společně prožili náročný výsadkářský výcvik, jsou k sobě připoutáni nezníčitelnými pouty přátelství. Vojenská služba u paragánů se promítla do způsobu jejich dalšího života. Tento fakt zaručuje životnost a pokračování projektu v dalších letech.

MILOSLAV JUŘÍČEK

MUZEUM JANA KUBIŠE

V Dolních Vilémovicích se 22. června roku 1913 narodil Jan Kubiš, který v roce 1942 hodil granát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Ke 100. výročí Kubišova narození se jeho rodný dům po náročné rekonstrukci slavnostně otevřel jako muzeum.

V sobotu 22. června t.r. se sjely do Dolních Vilémovic na Třebíčsku

davy lidí. Mohli tam obdivovat vystavené armádní vozy, veterány i ukázky vojenských bojových akcí. Tím hlavním lákadlem však bylo slavnostní otevření rodného domu Jana Kubiše. Po slavnostních projevech přišlo na řadu slavnostní stříhání pásky. Poté se davy lidí nahrnuly do opraveného stavení. Mezi návštěvníky byli pamětníci i mnoho mladých lidí. Zájemci mohli obdivovat jak rekonstrukci domu, který už byl na spadnutí, tak především dobové fotografie, dokumenty a části Kubišovy uniformy, které při opravách domu dělníci našli ukryté v tajné schránce pod schody. V expozici je například i oblek, ve kterém nacisté po atentátu Jana Kubiše dopadli.

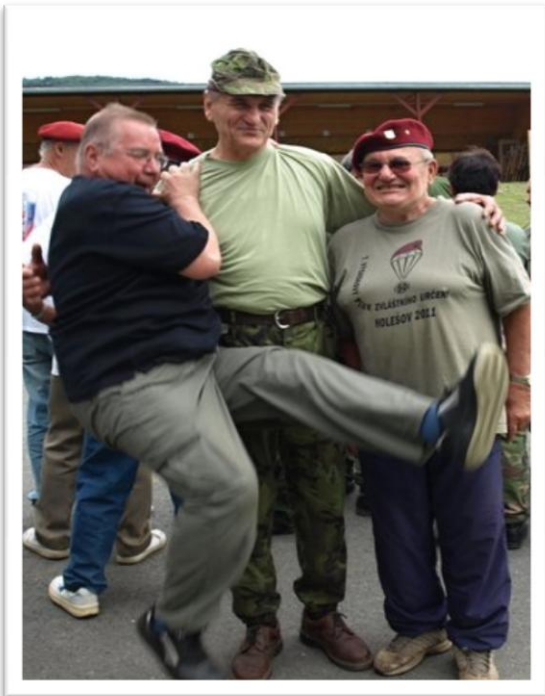
"Před třemi lety jsme dostali jeho rodný dům v zoufalém stavu. Místní vědí, jak domek vypadal, byl v havarijním stavu, kdy se nabízela snad jediná možnost - demolice. Díky práci spousty lidí se podařilo jej zrekonstruovat," řekla starostka Dolních Vilémovic Jitka Boučková. Rekonstrukce domu stála 3,4 milionu korun. Obci však ještě schází milion, aby obnovu zcela zaplatila. K příspěvku tak přímo ve svém proslovu vyzval na slavnostním otevření domu i brigádní generál Jaroslav Klemeš - poslední žijící z parašutistů, kteří seskočili na území protektorátu.

Následovaly i další slavnostní projevy. "To, že se podařilo zrekonstruovat tento symbol odporu proti nacistické okupaci a zvůli, která panovala v českých zemích, je věc obdivuhodná. Měli bychom s hrdostí vzpomínat na hrdinské činy a na to, co pro nás naši předkové tím, že bojovali na straně vítězů, udělali," řekl ve svém proslovu hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek.

Před rodným domem byla vystavena zatím na provizorním podstavci dosud ne úplně dokončená busta Jana Kubiše. Jejím autorem je Stanislav F. Müller. Busta by měla být po dokončení vystavena buď na fasádě opraveného domu, nebo na prostranství před ním.

Připravil jumila

DVĚ STŘELECKÁ VÍTĚZSTVÍ

V nedávné době jsem měl možnost zúčastnit se v barvách KVVV Praha dvou střeleckých závodů, které pořádaly moravské kluby. Byl to II. ročník *Memoriálu plk. Františka Mansfelda ve střelbě z pistole*, který se konal 17. května v Prostějově, a dále závod ve střeleckém trojboji, který pořádal KVV Holešov v Dobroticích nedaleko Holešova 14. června. Oba závody vyhrálo tříčlenné družstvo KVVV Praha. Nebudu rozepisovat hodnoty dosažených výsledků, protože výsledkové listiny jsou k dispozici na stránkách KVV Prostějov. Raději několik řádek o jednotlivých závodech.

V Prostějově se zúčastnilo 43 tříčlenných družstev. Jednalo se o družstva armády, policie a několika sportovních klubů z Prostějova a okolí. Družstva Klubů

výsadkových veteránů a družstva žen byla hodnocena samostatně. Střílelo se z pistolí Glock 17. Jsou to rakouské pistole ráže 9mm Luger (Para), kterými jsou v ČR vyzbrojeny některé armádní a policejní útvary. Zbraně zajistil pořadatel závodu. Každý závodník měl možnost 3 nástřelných ran a po vyhodnocení a zalepení nástřelu následovalo 10 ran hodnocených do závodu. Střílelo se na vzdálenost 25 m do terčů „nekrytá ležící figura s kruhy“.

Potom přišlo na řadu jako obvykle tlachání, historky starých zbrojnošů, testování občerstvovací jednotky a čekání na výsledky. To se poněkud zdrželo, chybička se vloudila, ale rozhodčí to zvládli se ctí. Samotné vyhlašování vítězů se odehrálo v začínající dešti, ale nám „na bedně“ to fakt vůbec nevadilo. Zvítězilo družstvo KVVV Praha před druhým KVV Liberec a třetím KVV Prostějov. Za zmínku stojí, že se v žádném případě nejednalo o nějaký pouťový závod, protože výsledky dosažené vítěznými družstvy veteránů byly opravdu hodnotné a srovnatelné s výsledky družstev profiků z ozbrojených složek.

Závody v Holešově začaly pro řadu účastníků orientačním závodem v polích a v lese za Holešovem. Střelnice je opravdu dobře utajená a „traťový itinerář“ zaslaný pořadatelem se hodil. Prezentace proběhla rychle a bez problémů. Následovala pořadová příprava před zahajovacími proslovy a šlo se závodit. Střílely se 3 disciplíny, samopal vz. 58 na vzdálenost 100 m, pistole vz. 82 na vzdálenost 25 m a sportovní malorážka (puška) na 50 m. Pistole CZ vz. 82 je československá pistole v ráži 9 mm Makarov, která byla užívána v našich ozbrojených složkách. Každý závodník střílel 3 nástřelné a 5 ran do závodu v každé disciplíně. Jednalo se o těžký závod, o prověrku střelecké všestrannosti. Uspořádání střelnice umožnilo to,

že bylo možno střílet všechny 3 disciplíny současně, a tak se závodníci klubových družstev poměrně rychle vystřídali a to jak na střeleckých stavech, tak u grilu s masovou mňamkou.

Vyhlašování vítězů proběhlo tentokrát bez deště a v bezvadné atmosféře, kdy se snad bavili i ti, co nevyhráli. Celkovým vítězem se stalo družstvo KVVV Praha. K tomu patří ještě naše 1. a 2. místo v celkovém hodnocení jednotlivců a přední umístění v jednotlivcích u malorážky a samopalů. Jako druhé se umístilo družstvo ze Zlína a třetí obsadili závodníci z Nového Města nad Váhom.

Velepoklonu si zaslouží pořadatelé obou zmíněných závodů, protože připravit podobné akce, zajistit jejich hladký průběh, obstarat ceny, občerstvení, technické zabezpečení, rozhodčí a řadu souvisejících maličkostí dokážou jen zkušení machři.

A co naše pražské střelecké úspěšné družstvo? To je tak. Domluvili se tři veteráni, že se kdysi naučili střílet a že by nebylo špatné zkusit, jestli to ještě úplně nezapomněli. Šli si tedy vystřelit a zjistili, že ještě dohlédnou na terč a dokonce se do něj i trefí. Přihlásili se tedy na závody veteránů. Rozbili prasátka, koupili náboje a začali v rámci možností trénovat. Poprvé společně vyjeli na závody a vyhráli. To bylo příjemné. Řekli si, že vyhrává jenom ten, kdo opravdu chce a znovu potrénovali. Vyjeli na druhé závody, které také vyhráli. To bylo ještě příjemnější a radost veliká. Až se mi radostí chtělo skočit kamarádům do náruče, jak je vidět na snímku. Musím jim, Standovi Lacinovi a Milanu Vaškovi, v této souvislosti hlasitě a upřímně poděkovat za to, že mě vzali do party a umožnili mi podílet se s nimi na sportovním úspěchu našeho KVVV Praha.

PAVEL BŘESKÝ

DVACÁTÉ STARÉ SPLAVY

Letošní setkání veteránů ve Starých Splavech, ač se uskutečnilo v období trvalých dešťů a záplav, a přes pochyby o dalším konání, o čemž se diskutuje už několik let, účast byla dobrá - hlavního programu se nás v sobotu zúčastnilo 68. Svatý Petr mačkal ty správné klapky a tak nám po všech těch deštích počasí přálo jako na objednávku.

Díky organizaci, kterou na sebe po manželském páru Plesarových plně převzal KVV Liberec a duši v ní zanechal hlavní organizátor Josef Stahl plný obav, aby se vše podařilo tak jako dříve, setkání proběhlo ke vší spokojenosti všech, kteří nezaváhali a přijeli. Velký dík!

Setkání se zúčastnilo také 12 členů KVVV Praha. Už v pátek přijela první část v sestavě Růžena Čermáková, Ludvík Dvořáček s kytarou, Daga Minkewitzová a Jirka Urban, a tak se pod korunami borovic hrálo a zpívalo dlouho do noci. Málem jsem přišel o hlas. V sobotu pak přijel kromě jiných také jeden už z nemnoha dosud žijících příslušníků Pěšího praporu 71 náš člen kolega Miloň Rezler.

Po oficiálním zahájení a dobrém obědě přišlo slíbené překvapení – vyhlídková plavba na palubě lodi Racek po Máchově jezeře, které má stále to kouzlo a

romantiku jako v dobách, kdy jsme ji prožívali v pěkně propocených uniformách nebo celí mokří po seskoku do jeho vod.

Po návratu na Borný nás patřičně vyhládlé čekala jako obvykle pochoutka vonící na rožni, večer pak hrála kapela kousky do naší noty, tancovalo se a zpívalo a hlavně povídalo.

Odjížděli jsme v obavách, které způsobil předseda pořádajícího libereckého klubu Jaroslav Chromek informací, že 20. Staré Splavy budou skutečně a definitivně už poslední. Je pravda, že stáří přináší spoustu zdravotních potíží, že ti, kteří byli u zrodu výsadkového vojska, odcházejí do výsadkového nebe, že všechno je dražší a kpsy prázdňější... Ale je opravdu možné, že tato krásná setkání v atmosféře kraje zapsaného do výsadkářských dějin letos skončila? **LUDVÍK DVOŘÁČEK**

P.S. Miloš Hledík, duše všech dosavadních 19 setkání, který nečekaně, dva měsíce po svém loňském vystoupení na oslavách výročí VV na zákupském náměstí odešel za svým milovaným velitelem Františkem Mansfeldem do výsadkářského nebe, tady před pěti roky řekl: Až jednou zemřeme a dotlačíme života svou káru, řeknem si jedno jedině – nejlepší to bylo tady, u Plesarů.

PROČ TO NEOTOČÍ!

Liberečtí výsadkoví veteráni nám v průběhu jubilejního, 20. setkání ve Starých Splavech připravili milé překvapení – okružní plavbu na výletním „křižníku“ po Máchově jezeře. On je to vlastně rybník, ale jeho rozlehlá hladina, tajuplné ostrůvky a romantické okolí se siluetou Bezdězu na obzoru přivolaly vzpomínky na dny, kdy jsme tu se státními reprezentanty trénovali na Jadranský pohár.

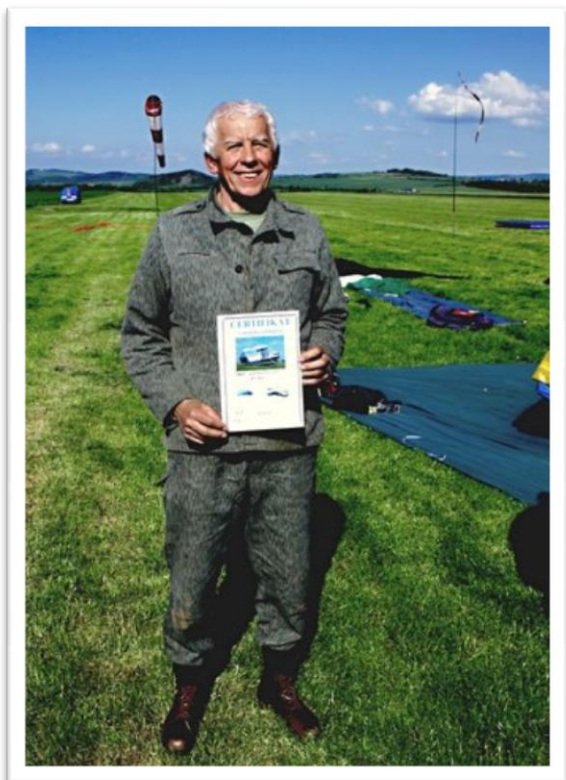
Jednou z disciplín byl seskok do vody na přesnost přistání: kdo nedopadl na ukotvenou bójku, musel k ní doplovat a měřil se mu čas. A tak jsme se jednoho krásného letního dne roku 1969 vznášeli nad kouzelnou krajinou Máchova Máje. Jen tak v plavkách, abychom nemuseli sušit i kombinézy. V té době jsme měli PTCH-7, panovalo skoro bezvětří – přesnost tedy nebyla žádný problém. Kluci i děvčata se třefovali, až se srdce smálo ... až se mi skoro zastavilo!

Daně se sice padák otevřel normálně, ale vzápětí se otočil o 180 stupňů a ujížděl „na plný plyn“ kamsi k protějšímu břehu. Danka byla zkušená závodnice – přece se nezbláznila?!

Tenkrát jsme měli k dispozici právě takový koráb, ne jakém jsme se teď s veterány veselili, a ten moc uzlů nevytáhne. Kapitán i strojovna sice dělali, co mohli, ale „řítili“ jsme se kupředu spíš jako přívoz než záchranný člun. Hlavou se mi honily stále děsivější myšlenky. Proč to neotočí? Ztratila vědomí? Vymkla si rameno? Jestli je zraněná - stihneme k ní dojet, než ji vodou nasáklé padáky stáhnou ke dnu? Co když ji přikryje vrchlík a zamotá se do šňůr? Nevypadalo to dobře. Byli jsme ještě dost daleko a Dana už byla příliš nízko ...

Dopadla, vysoko vystříkl gejzír vody a my jen bezmocně sledovali, jak se zmítá, a pak k nám dolehl její zoufalý křik: „Nechte mě! Jed'te pryč! Nejezděte sem! Praskla mi podprsenka!!!“ **BOŘEK VEJVARA**

NA KŘÍDLE

Od doby, kdy se začaly zavádět padáky křídlo, kolegové pěli na tento padák samé chvály. Měl jsem chuť si to také vyzkoušet, ale zvažoval jsem svůj věk a dobu od svého posledního seskoku. Když jsem při jednání výboru našeho klubu nahlas uvažoval, že půjdu na přeškolení na tento typ padáku, kolega Juříček poznamenal: Nezapomeň, že zlomeniny končetin se v našem věku již tak dobře nehojí. Přesto jsem se letos na jaře definitivně rozhodl.

V pátek 17. května jsem na letišti v Hořovicích spolu s kolegy z našeho klubu - Lacinou, Urbanem, Štrajtem, Hendrychem, Vlčkem a Korbem - absolvoval přípravu na vestě (je to takový improvizovaný treňažer pro padák HOP-260 MULTI) a těšil se na příští den. Ale v sobotu ráno psí počasí, vítr, déšť. Takže skákat se nebude?!

Zkušení instruktoři znali poměrů na svém letišti však tvrdili, že do odpoledne bude počasí OK a že si skočíme.

A tak se i stalo. Krátce po třetí hodině jsme v sestavě rozšířené o kolegy Břeského a nového člena klubu Váchu nastoupili do starého, skvělého letadla AN-2 a ve výšce 1200 m jsme vyskočili. Seskok a řízení padáku - nádhera! Byla škoda nevyužít dobré počasí, a tak jsme spolu s kolegy Štrajtem a Hendrychem do hodiny absolvovali další seskok, tentokrát z výšky 1500 m.

Musím konstatovat, že ti, co absolvovali seskok na křídle, vůbec nepřeháněli, když popisovali ten nádherný let, možnosti ovládání padáku a hlavně to přistání. Při prvním seskoku jsem si málo přibrzdil a mírně jsem přepadl dopředu. Ale napodruhé se mi to povedlo naprosto skvěle. Přistál jsem, jak říkali instruktoři, jako baletka - v nulové rychlosti jsem se postavil na zem, zůstal stát na místě a padák se mi sroloval k nohám. Prostě skvělé!

Pokud bych měl srovnávat seskok na kulatém padáku OVP 65 nebo 85 se seskokem na křídle, tak je to takový rozdíl, jako když řídíte trabanta a mercedes. Po výskoku a kontrole funkčnosti padáku se již můžete plně soustředit na let a vychutnávat skvělé vlastnosti křídla. Při ploše 24m² má rychlost klesání 2,5 až 4m/s, dopřednou rychlost 12m/s, za 4 až 8 sekund se otočíte o 360 stupňů. Na každý váš podnět okamžitě reaguje a dělá to, co chcete vy. Prostě skvělé. Z vlastní zkušenosti všem váhavým vřele doporučuji: neváhejte a běžte si to zkusit. Já osobně se těším na další seskoky ještě v tomto roce moc těším.

PAVEL KRAJČOVIČ

NOVÝ PADÁK OVP 12 SL

zkoušeli v červenci vojenští výsadkáři v Chrudimi. Svůj seskok na novém typu hodnotil také velitel 4. brigády plukovník gšt. Miroslav Hlaváč slovy: Tenhle padák je vynikající. Má proti OVP 80 větší plochu a poskytuje výsadkáři lepší komfort. Otevírá se sám už do tří sekund a také přistání je mnohem příjemnější.

Firma MarS a.s. je nejvýznamnějším českým výrobcem vojenské padákové techniky. V jejím chornickém provozu se vojenská padáková technika vyrábí již od roku 1949 (kromě vojenských i sportovní padáky typu PTCH). V současné době výrobní program tvoří, kromě

mnoha jiných typů, také výsadkové padákové komplety OVP-80.08/ZVP-80.08, OVP-80 SL/ZVP-80.08.

LOUČENÍ

Když jsem se před několika lety na stránkách Červených baretů loučil se Slovenskem, netušil jsem, co mě v ČR čeká. Bylo to pět let, o která jsem si prodloužil „podzim“ života seskoky asi na 10 letištích ze 7 typů letadel. To vše v Karlovarském paraklubu a v kolektivu „skokanů“ KVVV Praha, kterým jsem kazil věkový průměr, skákal jsem i v EMPA (*European Military Parachutists Association*). Slovensko na mě taky nezapomnělo, zvládnul jsem seskok do vody (*Zlaté piesky*) i z balónu (*Podhajska*). Nesmím zapomenout ani na seskoky na leteckem dnu v Slávnici – Airshow 2012. Osobním padákem se mi stal čs. armádou odmítnutý VTP-100 (*VTP - výsadkový tandemový padák*), podle záznamníku seskoků celkem s 35 seskoky, „domovským“ letišťem pak Erpužice u Stříbra. Z dalších zajímavostí bych uvedl seskoky z letadla PAC – 750XL (*Most*), Skyvan DC-7 (*Klatovy*), a na padáku OVP-80 (*Příbram*). Stihnul jsem se účastnit (tak jako pražský J. Urban a Bratislavák J. Méhes) i všech dosavadních veteránských mistrovství. Takže mohu mít maximální spokojenost.

Samozřejmě ne vždy dopadl seskok podle fyzikálních zákonů, podle teorie, příruček, předpisů a manuálů. Výsledkem byla aktivace funkčního zál. přístroje Vigil, přistání na záložním padáku v jehličnatém lese (*Plasy*) a návrat k „lanům“. Aby toho nebylo dost, náletu a přiblížení se ke kruhu zabránila třešeň (*Skuteč*).

Najednou ale zjišťuji, že i „báječní muži na létajících strojích - piloti“ jsou mladší než já, zdravotní prohlídka že mi musí vystavovat letecký lékař, ceny letenek jdou nahoru, cena za dopravu na vzdálené letiště taky neklesá. Nastal čas „sebereflexe“. Takže kolegové: 115 seskoků a dost! Přeji vám všem, s kterými jsem se setkával na plechových sedačkách hlavně letadla AN-2, přeji vám pohodu, zdraví, vždy otevřený padák a bezpečné přistání.

VLADIMÍR GAJDOŠ

ZAZPÍVÁTE SI?

Kolega Josef Lajpold si vzpomíná na písničku, která se zpívávala při čepobití, před večerkou, u 22. parabrigády v Prešově v roce 1957. Autor je neznámý, je to dílo lidové tvořivosti. Zpívá se na nápěv písně Když se háje zelenají. Vzpomínáte? Zkuste si zazpívat s ním:

**Když se háje zelenají a ty mraky tiše plují
Kde jsou chvíle mé mladosti, když jsem já byl bez starostí
Moje potěšení**

**A jak se ty roky mění a ta voda tiše šumí
Tiše šumí, tiše teče, zaplakalo moje děvče
Že jsem byl odvedený
Podívej se moje milá jak mi sluší uniforma
Padáčkama označená
Moje potěšení**

**Podívej se tady kapsa na té kapse paraplacka
Tu jsme si však vysloužili na cvičáku krev potili
Moje potěšení**

**Počekj děvče za dvě léta užijem si spolu světa
Hned jak přijdu do civilu vezmu si já svoji milú
Moje potěšení**

OCENĚNÍ VÝSADKÁŘŮ

Starosta města Klatovy mgr. Rudolf Salvetr mi zaslal publikaci z konference, kterou město Klatovy loni pořádalo na téma 70 let od Heydrichiády. Zúčastnila se jí početná delegace veteránů výsadkářů a s věcnými příspěvky vystoupili gen. v.v. PhDr. Jan Duchek a plk. v.v. Ing. Ivo Kvasnička. Pan starosta ocenil vystoupení výsadkářů jako významné, které podstatně obohatilo historickou část konference o soudobé poznatky z výcviku a života výsadkářů, jakož i úlohu výsadkového vojska v současném působení Armády České republiky.

IVO KVASNIČKA

NOVINKA – SÍŤKA

Nový český vojenský padák OVP-80.08SL je pokračovatelem padáku OVP-80.08. Na okraji vrchlíku má síťku, která má zabránit šňůře přes vrchlík. Byla převzata z amerického MC-1. Americké kulaté padáky MC-1, resp. T-10 (ve výzbroji přes 51 let) byly obdobou OVP-68. Z kulatých padáků používá US Army padáky MC-3, MC-6 a samozřejmě křídla. V roce 2011 se objevil „hranatý“ padák T-11 určený hlavně pro pěchotu. V každém ze 4 rohů vrchlíku je otvor, nad hlavou parašutisty je po otevření slider (dečka), nosnost přes 180 kg.

GAJ

KLUBOVÝ HLASATEL

UDĚLENÍ VYZNAMENÁNÍ, MEDAILÍ A BLAHOBLAHOPŘÁNÍ

Při příležitosti životního jubilea udělil výbor KVVV Praha

ZLATÝ ODZNAK

Drahoni TVRZOVI, nar. 1938

MEDAILI ZA ZÁSLUHY KVVV PROSTĚJOV

Miloši SEMORÁDOVI, nar. 1933

PAMĚTNÍ ODZNAK K 65. VÝROCÍ ZALOŽENÍ VV

Josefu LAJPOLDOVI, nar. 1938

BLAHOPŘÁNÍ K ŽIVOTNÍMU JUBILEU

Karlovi MYSLIVCOVI, nar. 1943

**Všem jubilantům a vyznamenaným blahopřejeme a do dalších let
přejeme pevné výsadkářské zdraví**

Uvedená ocenění budou předána na členské schůzi 16. května 2013

VÍTÁME NOVÉ ČLENY

V uplynulém období se řady členů našeho klubu značně rozrostly. Uvítali jsme kolegy, kteří si přišli zavzpomínat na léta prožitá v nezapomenutelném prostředí, a radost nám udělala i řada nových, mladých členů plných zájmu a činorodosti. Pro nedostatek místa v Padáčku nemůžeme vždy všechny hned představit, omluvte nás, postupně vás seznámíme se všemi.

Rtm. v zál. Jiří MAZANEC, nar. 1976

Na vojnu chtěl k výsadkářům, ale vzhledem ke vzdělání narukoval v r. 1995 k spojařům. Povedlo se mu to až na druhý pokus, od r. 2004 je příslušníkem rotý záloh 601.skupiny SS. Provedl 18 vojenských seskoků a získal výkon. odznak III. třídy. Parašutismus se stal jeho příležitostným koníčkem, má 24 seskoků. Baví ho dějiny, historie a vojenství. Je jedním z těch, kteří pomáhají svému kamarádovi a našemu členu Jiřímu Schamsovi, který byl v misi těžce zraněn.

JAROSLAV ZÁZVORKA, nar. 1969

Pod taktovkou Josefa Lajpolda se jako sedmnáctiletý seznámil s parašutismem. V roce 1988 nastoupil základní vojenskou službu k výsadkářům do Kašperských Hor a do Vimperka. Během té doby absolvoval PDŠ v Prešově a kurz odstřelovače z pušky Dragunov a rozvíjel svůj celoživotní zájem o bojová umění. Vojnu ukončil v hodnosti nadrotmistra s druhou třídou výsadkáře a pak deset let sloužil u zásahové jednotky vězenské služby Policie ČR. Absolvoval několik kurzů sebeobrany a boje zblízka u JUDr. Zdeňka Náchodského. Dnes je Jaroslav Zázvorka mistrem bojových umění, držitelem černého pásu I.DAN v Karate Wado Kai, expertem na střelné zbraně a má za sebou 15 vojenských a 10 civilních seskoků. Věřící, že tato čísla nejsou konečná a že najde své místo i v řadách KVVV Praha.

FRANTIŠEK HERINK, nar. 1982

Díky Jaroslavu Zázvorkovi, svému strýci, se již jako dítě věnoval bojovému umění. Během studia na Sportovním gymnáziu v Kladně reprezentoval českou republiku v Taekwondo. V tomto korejském bojovém umění je držitelem černého pásu I.DAN a 3 x získal titul Mistra ČR a 2 x titul Mistra Evropy. Byl odveden ke 4. brigádě rychlého nasazení, ale jeho sportovní kariéra, studium a skončení zákl. vojenské služby zapříčinily, že na vojnu už nenastoupil. Parašutismus a militarismus ho ale přitahoval. V Jičíně absolvoval paravýcvik a nyní skáče u Josefa Lajpolda. Má za sebou prvních 7 seskoků a těší se na další! Pracuje profesionálně v oboru ochrany osob a majetku a k jeho velkým koníčkům mimo skákání patří i fotografování.

ERIK EŠTU, nar. 1984

Od dětství chtěl být vojákem a výsadkářem. Hned po ukončení střední školy v roce 2002 absolvoval přijímač ve francouzské Cizinecké legii. Po návratu nastoupil základní vojenskou službu u logistiky v Opavě, poté byl v Grabštejně u psovodů a nakonec v Táboře u výsadkářů. Vojnu skončil s hodností svobodníka a od té doby 10 let pracuje v oboru ochrany osob a majetku na profesionální úrovni. Miluje cestování, projel 25 zemí, v Kanadě dokonce 2 měsíce studoval na univerzitě angličtinu. Je expert na militarismus, ať už co se týče historie nebo vybavení a technologie ozbrojených složek. Vždy si přál být elitou, být výsadkářem!!! Proto se rozhodl absolvovat v Jičíně paravýcvik a nyní skáče u Josefa Lajpolda. Může se pochlubit 25 seskoky. Je mu ctí být součástí KVVV Praha a čerpat letité zkušenosti z řad žijících výsadkových legend.

ZDENĚK VÁCHA, nar. 1944

První seskoky absolvoval hned po maturistě na letišti v Karlových Varech. Během studia na voj. škole ve Vyškově se stále věnoval výsadkařině a snad proto byl vybrán k 1.vpZR Luštěnice k hloubkovému průzkumu. Po r. 1968 se přes Chrudim přemístil do Prostějova, odkud odešel kvůli bytu do Tachova. V r. 1981 přešel k padákové a záchranné službě letectva, později nastoupil k velitelství logistiky letectva stále na výsadkové funkci. Po 3 letech, když dostal nabídku na místo vedoucího zkušebny padáků u VTÚL a PVO Praha jako obč. zaměstnanec, odešel v hodnosti pplk. do zálohy. Roku 2003 byl pozván ke spolupráci VZLÚ Letňany, kde se podílel na vybudování nové zkušebny leteckých záchranných padáků. Po dvou letech však zkušebna, která už neměla práci, zanikla. Nějakou dobu pracoval jako řidič - brigádník při rozvozu stravy v Ústavu sociální péče. Nyní hledá nějakou brigádu, aby finančně zvládl své zájmy – potápění, lyžování, tenis, seskoky. Naskákal přes 1750 velice rozmanitých seskoků a těší se na každý další.

MUSELI JSME SE ROZLOUČIT

PhDr. JAN KAŠPAR, CSC, 26.6. 1929 – 18.07.2013

Od začátku patřil k týmu Gronský, Hříbková, Rybínová, kteří v roce 1947 zakládali v Sokole para-oddíly k výcviku branců pro tvořící se výsadkové vojsko. V roce 1954 doslova vydupal ze země oddíl para- sekce ÚDA, o kterou měl velký zájem plk. Krifaluši, ale Jan Kašpar o ni musel bojovat u gen. Hrušky na Svazarmu i na ÚV KSČ. Přirozeně pak stanul v jejím čele. Když na soustředění na Borečku přijela ústřední instruktorka J.Hříbková, vysoce ocenila práci nejen Ivana Lukáška, ale i Jana Kašpara, která se promítla v celé činnosti para-sekce (např. ustavující čs. rekord ve skupinovém seskoku žen, seskoky na leteckém dni v Ruzyni aj.) Pracoval také v ústřední para-komisi ÚV Svarmu a přes své pozdější vážné zdravotní potíže záhy po založení KVVV Praha se vrátil mezi výsadkáře.

PŘIJĎTE, SEJDEME SE

VÝROČNÍ SHROMÁŽDĚNÍ: 7. prosince v 10.00 hod. v DAP, Vítězné náměstí v Praze 6

SCHŮZE VÝKONNÉHO VÝBORU: 14.10., 11.11., 25.11., 2.12. vždy v 16.30 hod. ve 4. patře hotelu LEGIE, Náměstí I.P. Pavlova

DEN VETERÁNŮ: 11. listopadu v 16.00 hod. na pietním aktu u Památníku výsadkářů v Technické ulici v Praze-Dejvicích

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ (potlach) členů klubu každý třetí čtvrtek v měsíci od 17,00 hodin v restauraci U PARAŠUTISTŮ v Praze 2 - Nové Město v Resslově ulici č. 7 ve dnech 17.10., 21.11., 19.12.

OHLÉDNUTÍ DO NAŠÍ HISTORIE

65. KARPATSKÝ VÝSADKOVÝ PRAPOR

Výsadkový prapor 65 byl zřízen výnosem MNO-H/4 odd. č.j. 305/T 1950, kterým se nařizovalo: „Pěší prapor 65, původně dislokovaný v Olomouci, reorganizovat na 65. výsadkový prapor“. Fakticky vznikl 15.3.1950 v Žilině a podléhal Velitelství výsadkového vojska. Organizační jádro tvořili absolventi Padákové školy v Hradčanech a částečně příslušníci mateřského pěšího praporu 65, kteří splňovali podmínky pro službu u výsadkových jednotek.

Ještě téhož roku se několikrát stěhoval: v dubnu do Hradčan,

v červnu zpět do Žiliny, v srpnu do Trenčína a v listopadu do Prešova (Štefánikovy kasárna) a dělostřelectvo praporu dočasně do Sabinova (kasárny Jana Jiskru z Brandýsa).

K 1.1.1951 byl jeho název upraven na 65. výsadkový prapor (VÚ 1855). Od října 1952 přešel do podřízenosti nově vytvořeného velitelství 22. výsadkové brigády. Na základě rozkazu prezidenta republiky mu byl od 9.5.1955 propůjčen název Karpatský.

Padákový výsadkový prapor (65. vppr) měl v mírové organizaci velitelství a štáb, dvě výsadkové roty (třetí rámcová) každá po třech četách, dále kulometnou rotu po dvou četách TK a jedné četi VKPL, minometnou rotu po dvou minometných četách, protitankovou baterii po četi PTK 57 a tarasnicové četi a velitelskou rotu (četa průzkumná, spojovací, ženijní a velitelská). Celkem měl prapor 521 osob.

Výsadkovou rotu v letech 1960-1969 s velitelem roty a velitelským hloučkem (5 osob) tvořily tři výsadkové čety o třech družstvech, v prvním období se sedmi výsadkáři, kteří byli pozdější úpravou tabulek doplněni na deset. Četa měla 22 a později 31 osob. Družstvo doprovodných, nebo také “těžkých zbraní“ mělo 10 osob.

V počtech to znamenalo 81 a později 108 osob. Lehké kulometry 9/18, odstřelovačské pušky 2/9, pancéřovky 9/9, samopaly 54/71, pistole 16, těžké kulometry 2, tarasnice 2, motocykly JAWA 350 2.

Po redukci počtů výsadkového vojska používal prapor od 1.10.1955 pojmenování 2. výsadkový prapor 22. výsadkové brigády. Ke svému původnímu názvu 65. Karpatský výsadkový prapor se vrátil 1.10.1957, kdy byl opět naplněn osobami i technikou.

V létě 1960 se přemístil do Holešova a o rok později do Prostějova. V sestavě 22. výsadkové brigády zůstal až do 1.9.1969, kdy byl jako samostatný útvar zrušen a odevzdal bojovou zástavu do VHÚ v Praze. Jeho příslušníci přešli do 22. výsadkového pluku, vytvořeného z původní 22. výsadkové brigády.

Historii žádného vojenského útvaru netvoří jen historická data a organizační schémata, ale především lidé. V 65. výsadkovém praporu za dobu jeho téměř 20leté historie sloužili stovky vojáků základní služby a vojáků z povolání. Prvním velitelem byl jmenován mjr./pplk. Miroslav Kňourek (1950 až 1952), náčelníkem štábu a později i zástupcem velitele praporu npor./kpt. František Mansfeld. Ve velení útvaru se postupně vystřídali: kpt./mjr. Nikolaj Rusnák (1952 až 1954), mjr. Michal Paluška (1954 až 1955), npor./kpt. Vlastimil Gallat (1955 až 1958), mjr. Rudolf Bláha (1958 až 1961), mjr. Ladislav Opletal (1961 až 1965) a mjr./pplk. Vilém Jiroušek (1965 až 1969).

Prapor byl na podzim 1952 prověřen ve výcvikovém prostoru v Kamenici n/C při kterých neuspěl. Jeho novým velitelem byl ustanoven mjr. Rusnák. Prapor byl doplněn novými důstojníky z učilišť. Po absolvování přeškolovacího kurzu v BVŠ v Košicích, zahájil prapor výcvikový rok 1953 v nové sestavě velitelského sboru. Pamětníci si určitě vzpomenou na některá jména: Lehký, Vávra, Paluška, Vojtíšek, Křivan, Kožuch, Malovaný, Šec, Přikryl, Gallat, Miklánek, Myšák, Toman, Baudiš, Lichka, Baumruk, Hemerka, Gajdoš, Fiačan, Borovský, Bočkay, Leško, Bičan, Šťastný, Jenčke, Dobiáš, Hložek, Trapl, Macháček, Hájek, Juříček, Uličný, Launer, Rak, Zbůr, Chábera, Valko, Krb, Levec, Malovaný, Marčík, Sabadoš, Dvořáček, Bartůněk, Brabec, Klopko, Vykydal, Rost, Nechanický, Křivánek, Jeřábek, Vimr a další. Některá jména se postupně objevují u jiných výsadkových útvarů nebo ve štábu brigády.

Příprava jednotek byla každoročně rozdělována na dvě šestiměsíční výcviková období. Cvičilo se šest dnů v týdnu včetně sobotního dopoledne. Minimálně 30% výcviku, zvláště střelecké a taktické přípravy a ostrých střelb, bylo prováděno v noci. U praporu byla v každém období provedena dvě rotní a jedno praporení taktické cvičení. Některé bylo zakončeno ostrými bojovými střelbami. K tomuto cíli směřovala opatření ve všech předmětech bojové přípravy. Zejména tělesná příprava, dlouhé pochody a běhy byly prakticky každodenním chlebem výsadkových jednotek. Platilo heslo: Výsadkář buď leží, nebo běží.

Také sebeobrana a boj zblízka, stejně jako překonávání překážek patřilo mezi běžné a oblíbené „radovánky“, kterými velitelé zpestřovali denní dřinu výsadkářů. Řada zaměstnání byla prováděna v podmínkách chemického a radioaktivního zamoření. Takové takticko-pořadové cvičení roty potom znamenalo strávit v ochranných prostředcích i šest hodin s dvěma krátkými přestávkami a přesunem na 10, 15 i více kilometrů.

V ochranných prostředcích jednotlivce byly prováděny i seskoky.

Každé rotní taktické cvičení trvalo zpravidla tři dny. Po poplachovém opuštění kasáren a zaujetí prostoru soustředění došlo k vydání úkolu a jeho zplánování. Po přípravě velitelů jednotek, padáků a ostatního materiálu byla vydána poslední teplá strava. Následoval přesun na letiště startu. Ten byl jediným přesunem, který provedli výsadkáři na vozidlech.

Po příjezdu na letiště byla zesílená výsadková rota rozdělena do pěti až sedmi letounů IL-14T. To podle počtů posílené jednotky. Počty se lišily podle druhu podpůrných prostředků. Zpravidla byla rota doplněna četou minometů 82 mm a četou bezzákluzových kanónů. Po naložení bojové techniky a podvěšení zásobníků následovalo ustrojení do padáků, nezbytná kontrola a nasednutí výsadku. Přelet, jehož délka závisela na vzdálenosti prostoru vysazení, trval 20 až 90 minut. Rota byla vysazena v jednom průletu.

Náročnost shromáždění jednotky po seskoku do značné míry ovlivňovala doba, kdy bylo vysazení provedeno. Ve dne, například při vysazení na letiště, byla útočná činnost spojena s přepadem a uchwácením objektu přímo, okamžitě po seskoku. Vycvičenost jednotek a schopnost vojáků orientovat se v neznámém terénu to umožňovala. Náročnější bylo pak provedení seskoku v noci.

Pro názornost jak vypadalo cvičení jedné jeho výsadkové roty. Velení vojákům postupujícím v bojové sestavě při střelbě v terénu, bylo velmi složité. Rojnice dosahovala šířky 800 – 1000 metrů. Kvalita tehdejšího spojení na úrovni rota a četa při použití radiostanic RF - 11 byla velmi nízká. Pro svoji váhu, která přesahovala 4 kg, místo pro spojení radiostanice sloužila především pro posilování fyzické zdatnosti velitelského sboru.

Významným rokem pro příslušníky výsadkové brigády byl rok 1964. Byl to rok, ve kterém došlo k podstatným změnám především ve výsadkové přípravě. Dosud používané letouny Il-14T začaly pomalu dosluhovat. Nebyly také schopny řešit větší potřebu zásobování výsadku a vysazování těžké bojové techniky. MNO vyřešilo problém nedostatku leteckých dopravních prostředků tak, že po dohodě s velením sovětské armády přikročilo ke každoročnímu krátkodobému pronájmu několika letounů AN-12. Do letounu pohodlně nastoupilo 60 plně vyzbrojených a vystrojených výsadkářů. Vyskakovali vraty v zadní části trupu, kterými bylo možno naložit skříňový nákladní automobil. Rychlost vysazení přesahovala 300 km za hod. V jednom průletu opouštělo letoun 30, ale i 60 osob. Pro vysazení jedné roty bylo třeba dvou letounů.

Zároveň se změnou letounů došlo ke změně používaných padáků. Padáky sovětského poválečného typu PD-47 byly nahrazeny československými moderními padáky OVP-65.

Spolu s přeškolením na nový typ letounu nám byl představen také nový způsob vysazování techniky a materiálu. Základní plošinové systémy P-127 a B-127 se od sebe lišily velikostí a možnostmi uložení materiálu. Na P-127 bylo možno naložit až 3500 kg nákladu. Systém používal k brzdění padákový systém o dvou, třech i čtyřech vrchlících. Plošina B-127 byla brzděna raketovým motorem. Byl zavěšen na laně 10 metrů nad ní. K jeho zážehu docházelo podle váhy nákladu 2 až 10

metrů nad zemí. Svým tahem až 23 tun po dobu půl vteřiny zbrzdil dopad na nulovou rychlost.

Pro názornost vzpomeňme například 1. rotu 65. výsadkového praporu. Na cvičení byla doplněna na plné počty a za podpory minometné čety a čtyři bezzákluzových kanonů vysazena s veškerým materiálem na letišti ve Vyškově na Moravě. K vysazení bylo tehdy použito devíti dopravních letounů IL-14T, snad jako paradox k předchozímu vysazení z letounů AN-12, které by stejný počet výsadkářů pojaly do dvou strojů. Šlo v podstatě o vysazení s úplným ostrým materiálem. Na provedený výsadek navazovalo taktické cvičení ve Vojenském výcvikovém prostoru Dědice.

Jen pro ilustraci tehdejší úrovně připravenosti je možno uvést, že již uvedení příslušníci 1/65 výsadkové roty provedli v měsíci červnu toho roku šest seskoků na pět doskokových ploch v různých částech republiky. Všechny seskoky byly provedeny jako hromadné v plné sestavě a tři z nich byly zakončeny rotním nebo praporním taktickým cvičením.

Co všechno předcházelo takovému nasazení a jaké to bylo vypětí? Náročný pravidelný výcvik zabezpečující především vysokou fyzickou zdatnost, psychickou odolnost a morálku všech jednotek brigády. Ke každému seskoku bylo třeba připravit a zabalit padáky. Zabezpečit výstroj, výzbroj i techniku - i když té mnoho nebylo. Každá výsadková rota měla v organizaci dva motocykly Jawa 350 pro přepravu družstva zbraní. To mělo ve výzbroji 2 ks těžkých kulometů typu Gorjunov a 2 ks tarasnic vz. 21, ráže 82 mm.

Veškeré úkony ve výsadkové, taktické, ženijní, chemické a samozřejmě i tělesné přípravě byly „znormovány“ pro činnost jak ve dne, tak v noci. Všichni velitelé byli vybaveni stopkami a při každém zaměstnání normy prověřovali. Musím však zároveň dodat, že v drtivé většině je sami velitelé nejprve na výtečnou předvedli a tím vojáky náležitě motivovali. Úloha takzvaných „mazáků“ spočívala při výcviku a zejména při taktických cvičeních v tom, že pomáhali vojákům prvního ročníku, kteří s mimořádnou zátěží zatím pouze zápasili. Ač se to dnes zdá neuvěřitelné, platilo mušketýrské heslo: Jeden za všechny – všichni za jednoho. Domnívám se, že snad s menšími obměnami tyto základní zásady platí u současných výsadkových jednotek stejně jako tehdy, že v nich zůstalo to zvláštní pouto, které je vždy spojovalo a čím se stávaly jedinečnými. Vojáci základní služby se po ukončení služby loučili slovy: „Odcházíme, ale nerozcházíme se!“ O tom svědčí i mnohé akce organizované našimi kluby výsadkových veteránů.

MILOSLAV JUŘÍČEK

S využitím materiálů autorů P. Čejky, P. Švrla, O. Vanka.

PADÁČEK – Občasník Klubu vojenských výsadkových veteránů Praha. Vychází 3x ročně (ke každé členské schůzi). Rediguje Daga Minkewitzová Technické zpracování Miloslav Juříček. Tisk Růžena Čermáková.

Foto Stanislav Lacina, František Herink. Uveřejněn na webové stránce KVV Prostějov www.kvvprostejov.wgz.cz v sekci KVVV Praha. Číslo 18 vyjde v prosinci 2013.